

بنامک و مکار فضل خلائق و آسمان
بنام عینین و دلین و عینین

کلمه شندان یعنی دیوان محمد سرور انس و جان زیبا نجران باب شوق ادب سمعی

دیوان نیکو

جو جلوه طبع رنگین جناب مولوی محمد زید صاحب کمال حافظ و تذکره سپهری

کتابخانه ملی
مطبع میثقی کاشانی
کتابخانه ملی

اطلاع۔ اس مطبع میں ہر علم و فن کی کتب کا ذخیرہ مسلسلہ وار نہایت کے لیے موجود ہے جسکی فہرست مطول ہر ایک شائق کو چاہئے نہ صرف بل سناٹا ہو جسکے معاونہ اور مددگار سے شائقان اہلی حالات کتب کے معلوم فرما سکتے ہیں قیمت بھی ارزان ہوا کتاب کے ٹپس بیچ کے نہیں بقیہ جو سادہ ہین انہیں بعض کتب کلیات و دواوین اردو وغیرہ درج کرتے ہیں تاکہ جس فن کی یہ کتاب ہو اس فن کی اور بھی کتب موجودہ کارخانے سے قدر دانوں کو آگاہی کا ذریعہ حاصل ہو۔

قیمت	نام کتاب	قیمت	نام کتاب
۱۵	(۱) سخن شہر۔	۱۲	کتب کلیات و دواوین اردو
۲ پائی	(۲) زبان ریختہ۔	۶	انتخاب کلیات ظفر۔
۳۳	(۳) قطعہ منتخب۔	۱۲	دیوان ناسخ۔ استاد شیخ امام بخش
۹	کلیات شہنشاہ عجیب صنعت	۱۲	ناسخ لکھنوی۔
۳۳	دیوان ہر مصنفہ مرزا حاتم علی بیگ	۱۲	کلیات نعتیہ مجید۔ مصنفہ مولوی
۳۳	صاحب تہذیب و علم خیر۔	۱۲	عبدالمجید خان۔
۱۱	دیوان شاہ تراب سکلام مشہور	۱۲	کلیات امیر اللہ تسلیم شاگرد حضرت
۱۱	عارف باللہ کا کوروی۔	۱۲	نسیم دہلوی۔
۶	کلیات نظیر اکبر آبادی۔	۱۲	کلیات نساخ۔ عمدہ کلیات مولفہ
۱۰	دیوان وقار مصنفہ راجہ کشن کمار	۱۲	و مصنفہ مولوی عبدالغفور خان بہادر
۱۰	صاحب تخلص بہ وقار رئیس مشہور	۱۲	یہ کلیات شامل دس رسالہ ہوا از انجملہ
۱۰	ہلاری خلع مراد آباد۔	۱۲	بعض حسب ذیل علیحدہ بھی فہرست
۱۰	بہارستان اشعار۔ از داکٹر کشن کمار	۱۲	ہوتے ہیں۔
۱۰	صاحب تخلص بہ وقار	۱۲	(۱) شاہد عشرت۔

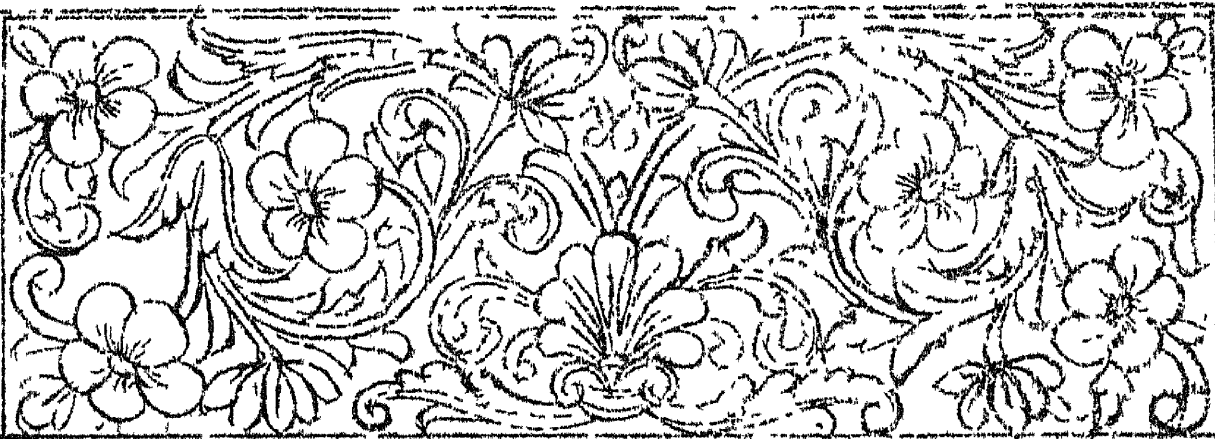
عنوانی که در کتاب فضل خلائی و آسمانی
بنام عین عین و عین عین

کلمه خندان یعنی دیوان محمد سرور انس و جان زیبا بحسن ارباب شوق و ادب ستمی

دیوان زیبا

جو جلوه طبع رنگین جناب مولوی محمد زید صاحب محض حافظ و تذکره پوری

مطبع می نشین کشتی خوش و خوشی بی چسپا

تقریظ حکیمہ نہایتہ دوزبان قیصر معنی شیخ ہمایہ وزیر و نظیر اسے

جناب مولانا محمد بشیر صاحب خلع الصدق مصنف سلمہ اللہ التقیر

بہار شنائے لا تعد ولا تحصى مرہار پر ہے دارین از ریاست کہ غنچہ ہاسے گوناگون

راوہ چمنستان جہان گل کردہ دماغ عالم معطر گردانیدہ و ابہار محادثہ بتیہا و

نعت لا اتمہا با تمہائے راست کہ از ہر گلزار عرب و عجم را معنہ

ساختہ ہشام جان عالمیان کو خوش شش بسامید سبحان اللہ ز ہے

بہار عرب و خوی زینت عجم یعنی گل شش نعت محمدی صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم

کہ از کلک گہر سلک عالم بے نظیر و شاد عزلا عدیل مداح رسول جلیل و جمیل

صلی اللہ علیہ وآلہ و اصحابہ و اہل بیتہ وسلم ابی و استاذی و مرشدی حافظ و

حاجی و مولوی محمد نذیر از است شمس از فادانہ طالعہ بصفہ قرطاس نقش ظہور

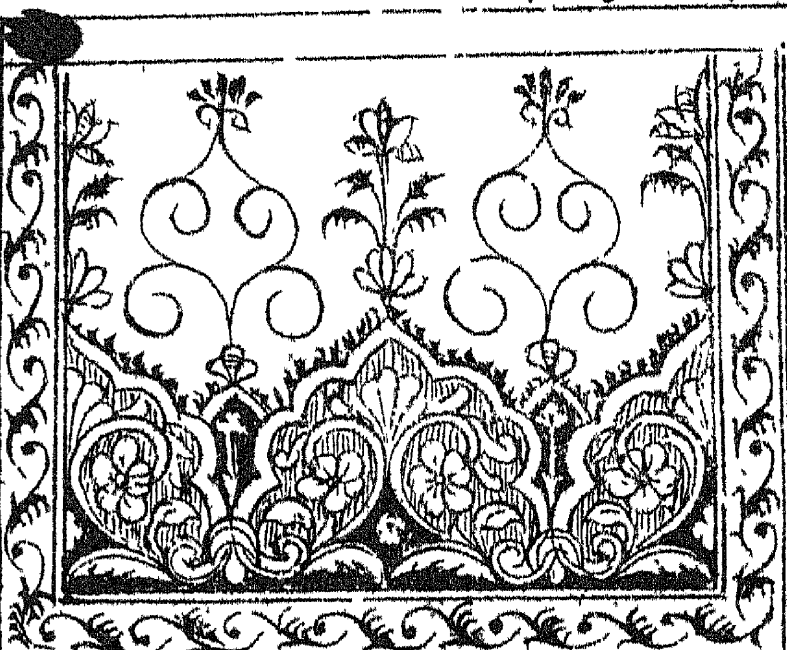
پذیرفتہ و بتمام ہر دین شرفین ترتیب یافتہ مقبول ملائکہ و حور و عشر حوی بشیر

گردیدن بندہ حقیر محمد بشیر عمر این تحریر را مع والدین بطفیل تقریظ دیوان بہار

و شکر و غفرت و زی نماید و بر حال جمع ستفیدان تم فرمایہ فقط امین یارب العالمین

الحمد لله رب العالمين في الصلوة والسلام على رسوله ونبيه وحببيه محمد واهله وحامده
 ومحمود وآله وأصحابه وأهل بيته اجمعين بعد ازین فقیر محمد نذیر بن محمد صدیق بن یاشم
 بن محمد اعزیز عفا الله عنهم متوطن بلده تبرکة مصطفی آباد عرت را پیور پرتو نقطه الله
 من الافات والبشر وراشعار چند که بحد جناب سالت تاب محمد مصطفی صلی الله علیه و آله و
 اصحابه و سلم در بند و گشته شریفه مدینه طیبه اتفاق افتاده بود بعد تحصیل حج اکبر بعنایت خاتون اطهر
 که در ۸۹۰ هجری واقع شده بود و اشعار درج آنحضرت صلی الله علیه و سلم را جمع نمود و سبکی
 به بهار عرب نموده گلدسته آنجناب عشاق آن خیر الافاق صلی الله علیه و آله سلم کردم و از ناظرین
 و منتفعین امیدوارم دعا سے مغفرت گشتم و از عنایت استنا و معظّم و مولانا و دیگر مخلص
 به دو تخلص شده ام یکی حافظ که بعنایت اتمی حافظ کلام مجید هشتم و دیگر نذیر که نام
 فقیر مؤلف است و درین کتاب بهر تخلص اتفاق افتاد و غزلیات اردو و فارسی
 و غیره یونین و خاتون الکائنات گفته شدند مجال شرم نبود که در چنین ادبی پرنزاکت و لطافت
 قدم نهاد بگرید او عینی نمایند لاری چنین بظهور رسیده و آنچه بحضور روضه مقدسه
 گفته شده سراسر عنایت است ورنه خاکسار بجواس خود نمود الحمد لله الحمد لله الحمد لله الحمد لله
 علی احسانه و الشکر علی تنانه و الله ولی التوفیق و منه الهدایة الی طریق التحقيق فقط

[illegible]

بسم الله الرحمن الرحيم

نام اللہ مطلع دیوان ہوا
 محمد و حامد محمد نام ہو
 حمتہ للعالمین محبوب رب
 صاحبک لاک خالق کما حبیب
 منت کتر تخفياً فرما کے رب
 جلوہ گر عالمین ہو کر وہ رحیم
 عاشق شیداے حسن امدی

[illegible]

از افاق جزو ملک و فہم و عہد
عالم پروردگار عالمی شاہ و وزیر
نہدین پندین پروردگار
جزوات شوق پندین پروردگار
مطلع صاف پروردگار
است رسالت پروردگار
لب لا اوتیٰ بین فہم و عہد
عاشق ہون بین فہم و عہد
رکتا نہدین ہون فہم و عہد
شوق دل ازل سے ہون

خدا سے دعا ہے کہ یہ ساری باتیں آپ کے دل پہ لکھی جائیں اور آپ ان سے اپنے دل پہ لکھیں۔
 خدا سے دعا ہے کہ یہ ساری باتیں آپ کے دل پہ لکھی جائیں اور آپ ان سے اپنے دل پہ لکھیں۔

خدا سے دعا ہے کہ یہ ساری باتیں آپ کے دل پہ لکھی جائیں اور آپ ان سے اپنے دل پہ لکھیں۔
 خدا سے دعا ہے کہ یہ ساری باتیں آپ کے دل پہ لکھی جائیں اور آپ ان سے اپنے دل پہ لکھیں۔

خدا سے دعا ہے کہ یہ ساری باتیں آپ کے دل پہ لکھی جائیں اور آپ ان سے اپنے دل پہ لکھیں۔
 خدا سے دعا ہے کہ یہ ساری باتیں آپ کے دل پہ لکھی جائیں اور آپ ان سے اپنے دل پہ لکھیں۔

<p>عشق نبی ہو کس سے تمام کمال عاشق خدا ہو اپنے نذر پر و نشیر کا</p>	
<p>۱۔ لکھے ازل سے تا اب ہمارا کیا لکھ اور جہاں کا تیری ملک انسی جان بھی ہر گز نہ ہو وے نعت محمد ادا بھی خلاق خلق ہیں پر شہناختوان جہاں قرآن میں جس کی نعت ہو اور پرستان اللہ بے مثال ہے ہم کو براہ لطف</p>	
<p>۲۔ یارب طفیل سید ابراہیم قبول دیوان جو یہ ہمارا غرب ہو نذریر کا</p>	
<p>۳۔ ہمارا سخن ہو شمس سے خدا جو حمد خدا میں نہ مصروف ہو وہی بندہ حق ہو لا ریب فیہ طلب پر پاکی ہو ہر کر و دستو</p>	
<p>۴۔ دل حامدین ہو نداء سے خدا اسی پر ہو تارل بلا سے خدا ہو مطلوب جس کو رضا سے خدا میں کہتا ہوں تم سے برو سے خدا</p>	

خدا سے دعا ہے کہ یہ ساری باتیں آپ کے دل پہ لکھی جائیں اور آپ ان سے اپنے دل پہ لکھیں۔
 خدا سے دعا ہے کہ یہ ساری باتیں آپ کے دل پہ لکھی جائیں اور آپ ان سے اپنے دل پہ لکھیں۔

خدا سے دعا ہے کہ یہ ساری باتیں آپ کے دل پہ لکھی جائیں اور آپ ان سے اپنے دل پہ لکھیں۔
 خدا سے دعا ہے کہ یہ ساری باتیں آپ کے دل پہ لکھی جائیں اور آپ ان سے اپنے دل پہ لکھیں۔

(Faint handwritten Urdu text at the bottom of the page)

<p> و گویا هر روزه یارندین چند عید کا آن کفایت اشک سرخ روان برین می شماره رسته فیض دست جدا بحسب کیم بود </p>	<p> ثمره هر چند امری نخت سعید کا خونی کفن بر آج ققحارے شمید کا آشتی و غصه می بر معلوم لبید کا </p>
--	--

آنکھوں سے دھواں نکلتا ہے اور اسے چھبے بھجات

و انظر توفيق مدير كلام نجيب - كا

جب غور سے دیکھا تو انوارِ خدا دیکھا
گرتے ہوئے عسکریانِ نہیں کیسے ہر یک
بینِ جمالیاتی و رونی اور ملانک
دربارِ محمدیہ رزنی میر تو لائے
اشجارِ یریں شماریں یریں یں یں یں یں

خستہ کند بچھا آئے اس جا پہ نذر

کدائستے تمامت میں خدا و کھیا

<p> جو صلہ کرتا ہے کیا دل میں نکلی سیر کا آنکھ اپنی بھی نہ دیکھے صورت پر کیا بار کو چہ جانان میں سسکن ہی ہو بس مجھے </p>	<p> پرے جگہ پر بس جگہ وہم و گمان کے طیر کا غیرت ایسی ہو جہاں نہ کر کیا ہو غیر کا میں نہیں شائق ہوں گلزار زم کی سیر کا </p>
--	--

[illegible]

[illegible][illegible]

۵
دیوان بہار حروب

نہ تو سیاحی کا اور نہ سوداگری و تجارت کا
 دل تو ان لوگوں کا کمال نظر آتا ہے
 اچھا ہو کہ قصہ متا پاک ہو گیا
 دل تو ان کو کون کون کر عشق یاد میں
 سوز کو پیچھے چھوڑ کر ہون ایسا
 سیکھا بہن علیہ السلام الفتن کی جیسے ہوں
 نہ کائنات کا نہ کائنات کا ہوں

وہ خوش نصیب کون ہو گا کوئی کہیں کیا خاص لطف عام سے مجھ کو ملا کیسا یا رب مراد امتناعی سے یونہی کیا اپنی پانچ اپنا معطر ہوا رات دن کیا گل چرخلاق اہل بدینہ کشف کو عشق نبی سے مجھ کو نہ کیجور ہاقدیر	زائر مجھے یہ روضہ اطہر بنا دیا قلب سیاہ کو مرے انور بنا دیا جنس طرح تو نے مجھ کو تو نگر بنا دیا قیدی زلف ساتی کو شہر بنا دیا نہ ٹا دیا ہر اک کو معطر بنا دیا قیسی اگر زلف معنہ بنا دیا
حافظ ہزار شکر خدائے کریم ہو اپنے نبی کا عاشق کتر بنا دیا	بچا ہزار ہوا سے درمیانہ بنا دیا اس کالی پری نے مجھے دیوانہ بنا دیا ہر قطرۃ آنسو مراد روانہ بنا دیا ہاں شمع تجھے اور مجھے پرانہ بنا دیا ہو یا تجھے انسر شایانہ بنا دیا کس لطف سے یہ بادہ وچانہ بنا دیا
حافظ کا خدا حافظ پر عید ہنسے	رہتا ہر پرے عرش چچا خانہ بنا دیا

[illegible]

<p>اگر دوسرا عشق احمدی چشمتو تو ہر ایک شکل ہو گویا ہم سارا عیب اللہ کی استیغاثت میں نہ تو کوئی کم نہ تو کوئی زیادہ</p>	<p>اس بار شہر و غلات اور رن منظر دل کشندہ ہمارا کیا یہ اس سہارا کہ یہاں ہم سہارا</p>	<p>بیکشتہ جو ہوا ہمارے ہر چہ ہمارا بیکشتہ جو ہوا ہمارے ہر چہ ہمارا بیکشتہ جو ہوا ہمارے ہر چہ ہمارا بیکشتہ جو ہوا ہمارے ہر چہ ہمارا</p>
<p>وصان خدا پر تری عالی نسبی کا درجہ ہر پڑا خوش سے شان نبی کا شیدا ہو جہاں پکی خوش نفسی کا کہجے نہ خیال آپ مری بیادنی کا</p>	<p>ہر گس سے بیان مرتبہ والا حسبی کا کیا چاہئے کوئی رکھ سوا غفلت نامہ لقا ہر خدا سے تھیں کیا خوشی ہیں شہا کا یہ مزاحض سخن بے ادبی پر</p>	<p>بیکشتہ جو ہوا ہمارے ہر چہ ہمارا بیکشتہ جو ہوا ہمارے ہر چہ ہمارا بیکشتہ جو ہوا ہمارے ہر چہ ہمارا بیکشتہ جو ہوا ہمارے ہر چہ ہمارا</p>
<p>ہر تشنہ دیدار تیرا خوشہ لولاک کر دیکھے علاج آپ مری تشنہ لبی کا</p>		
<p>ہمیں جسکو کہیں افسر ہمارا بسا ہر وان یہ پیغمبر ہمارا خدا کر دے مدینہ گھر ہمارا کہ تا خوش ہو دل مضطر ہمارا مدینہ کی طرف بستر ہمارا بدن ہر مشک و رغبہ ہمارا گناہوں کا مٹا دفتر ہمارا سیاہ چشم و لہر ہر ہمارا گدہ ہو گالہ کوثر ہمارا</p>	<p>ہر افضل سب سے پیغمبر ہمارا مدینہ بین بنا ہر گھر ہمارا طہران کعبۃ اللہ ہو میسر مدینہ بین پلائیے کرم سے آئی ہند سے کس دن اٹھے گا مضطر ہو دماغ ہر دو عالم حضور روغنہ اطہر گئے ہم برنگ تر گس شعلہ ہر حیران محمد مصطفیٰ کوثر کے سانگی</p>	<p>بیکشتہ جو ہوا ہمارے ہر چہ ہمارا بیکشتہ جو ہوا ہمارے ہر چہ ہمارا بیکشتہ جو ہوا ہمارے ہر چہ ہمارا بیکشتہ جو ہوا ہمارے ہر چہ ہمارا</p>
<p>اگر دوسرا عشق احمدی چشمتو تو ہر ایک شکل ہو گویا ہم سارا عیب اللہ کی استیغاثت میں نہ تو کوئی کم نہ تو کوئی زیادہ</p>	<p>اس بار شہر و غلات اور رن منظر دل کشندہ ہمارا کیا یہ اس سہارا کہ یہاں ہم سہارا</p>	<p>بیکشتہ جو ہوا ہمارے ہر چہ ہمارا بیکشتہ جو ہوا ہمارے ہر چہ ہمارا بیکشتہ جو ہوا ہمارے ہر چہ ہمارا بیکشتہ جو ہوا ہمارے ہر چہ ہمارا</p>

محبوب موعے و رب و خالق	نحوانے از سندانین پر خوش را
خدا کو دکھائے ہمیں جو حق پرست کا	نوجوان نشا ریزہ قربان ہر من مینہ کا
ہو مشتاق الہی مجھے سردار عرب کا	اس حامی حق فدا سالار عرب کا
ہر سپہ دارین ہی سردار عرب کا	محمد کو کیا رشتا ہو مختار عرب کا
خاک راہ بر سر سے مشتاق کا	ہو یہ خادم جہل سے مشتاق کا
تو شہین خاک را قدس ہوا	عیش و عشرت نعمت آفاق کا
جلو کا حق کو پر ملا دیکھا	جس نے دیدار مصطفیٰ دیکھا
ارباب نے سب عیش و طرب دکھلایا	جلو کا ملک عرب دکھلایا
اگر قدرت فکر ہے کا جہان میں	کسی کو ہم نے یان ہستانہ دیکھا

ہر گز نہ کہیں کہ میں نے تجھ کو کبھی نہیں دیکھا ہے
 نہ تو تجھ کو دیکھتا ہوں نہ تو تجھ کو دیکھتا ہوں
 نہ تو تجھ کو دیکھتا ہوں نہ تو تجھ کو دیکھتا ہوں
 نہ تو تجھ کو دیکھتا ہوں نہ تو تجھ کو دیکھتا ہوں

دل تراویچ و تاب دیکھ لیا
 مزہ اضطراب دیکھ لیا
 خانہ بوترا ب دیکھ لیا

سچ میں کسکی زلف کے آیا بیقرار میں بھی عجب ہر لطف خاک میں گر لہون نہیں اب ہم	دل تراویچ و تاب دیکھ لیا مزہ اضطراب دیکھ لیا خانہ بوترا ب دیکھ لیا
---	--

ارنی کے سوال کا حافظا
 سن ترا فی جواب دیکھ لیا

عشق ہو مجھ کو خارا اور گل کا
 سچ میں دل پڑا ہر سنبھل کا
 ساقیا سنے شہر نقل کا
 دوست ہو صاحب تو گل کا
 قاعدہ دور اور تسلسل کا
 ہوں میں دیوانہ اس تجاہل کا

عاشق گل ہوں دست بیل کا رنگ دیکھا کسی کی کاکل کا درد کرنا ہوں سورہ قتل کا صبر کر ہجر یا رہیں کہ خرا طالب چشم زلف جانی ہو قتل کر کے پوچھتا ہو حال	عشق ہو مجھ کو خارا اور گل کا سچ میں دل پڑا ہر سنبھل کا ساقیا سنے شہر نقل کا دوست ہو صاحب تو گل کا قاعدہ دور اور تسلسل کا ہوں میں دیوانہ اس تجاہل کا
--	--

دیکھ چل کر تندریر تو حرمین
 ترک کر غیش ہندو کابل کا

دل پریشان ہوا ہوشانے کا
 ہوں مرید اُنکے اشیانے کا

دل پریشان ہوا ہوشانے کا ہوں مرید اُنکے اشیانے کا	ہر مزہ زلف کے بنانے کا سیر حنت کو میں نجانے کا
---	---

دی صفت عشاق ملکوں ملکوں سے کیا
 کار ہر طرف سے کیا کیا کیا
 ایک ساعت بھی نہ دیکھا کیا کیا
 جہنم سے کیا کیا کیا کیا

[illegible]

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

جنوبی ایشیاء ملک بھی کرتے ہیں ان جی بن
بہتر ہو دو جہان سے خوشتر ہو خلق سے

۶۵
رطبتا نهیدن بر خونت کسی است بکھی درام
یه آیکانده میرکنه کار یا محمد

<p>دکھایا خدا نے مزار محمد خدا سے نبی خاکسار محمد بہت شوق سے گر ملے یا خدا عزیزان عالم وزیران احمد خدا نے دکھایا بلطف کمال خدا کا بلا شک ہی دوست ہر تمکنت ہر عالم بخش عظیم تمامی خلائق سے فضل ہوا محمد مدینہ منورہ ہر کہ عظم شفیع دو عالم حبیب خدا اندیر حزمین کو بلا یا یہ ان</p>	<p>بر پیش نظر ہو بہار محمد نذر حزمین جان نثار محمد بین آنکھوں میں بھون بھون محمد پسند خدا چار یار محمد مرے دل کو تھا انتظار محمد ہوا جو کوئی دوستدار محمد دو عالم میں پھیلی بہار محمد دیاروں سے ہیر ویا محمد طفیل قدم بہار محمد دو عالم ہو جان نثار محمد خدا کی ہو رحمت نثار محمد</p>
--	---

غلامان احمد ملو کلیدی گاہے گاہے
 بن قیصر کے برقی جہاز میں وہ کسی
 غلامان احمد ملو کلیدی گاہے گاہے
 بن قیصر کے برقی جہاز میں وہ کسی
 غلامان احمد ملو کلیدی گاہے گاہے
 بن قیصر کے برقی جہاز میں وہ کسی

آئی ہمیں بھی ملے جاوے

مطلع ثانی

سدا اول سے نکلے صدائے محمد

غبارِ روح سے ہوتا ہے محمدؐ

کیا ہو گا کوئی عاشق شیدا محمدؐ
 والیل کا ہو وروقتا بہین ہو
 ویکھو تو زار سورتہ و آسمن خمی کو
 حور و نکور فراموش ہر جنت کا تماشا
 ہیں جملہ نبی و رومی بندہ بیدار
 سرمہ کی جگہ آنکھوں میں لیتا ہوا لہار
 کیا لیک کے چشمہ حیران کی حلاوت
 ناک پلاسے طہران میں کہتا ہوں صدور
 جلتے ہر خدا و ستہ اللہ ہر ہر
 خم ہوئے قیامت میں دقتا مہربان

۱۲

رستم و سهراب کو مارا لالا سے
 دیکھ کر رستم نے کہا کہ تیرا
 بھائی ہے جس نے تیرے
 والد کو مارا تھا

[illegible]

۱۹

19

[illegible]

(Handwritten notes in Persian script, likely bleed-through from the reverse side of the page.)

کرمیند از دوزخ نجات یابند
 کرمیند از دوزخ نجات یابند
 کرمیند از دوزخ نجات یابند
 کرمیند از دوزخ نجات یابند
 کرمیند از دوزخ نجات یابند
 کرمیند از دوزخ نجات یابند
 کرمیند از دوزخ نجات یابند
 کرمیند از دوزخ نجات یابند
 کرمیند از دوزخ نجات یابند
 کرمیند از دوزخ نجات یابند

<p>حافظ میرزا از وصف نرغ زیباش مداح نغمی هست خدا کے نرغ احمد</p>	
جان دول من باد نرغ احمد	بس جلوه کنان هست نرغ احمد
وله	وله
بر لب لبت جان من خدا باد	بیت اللہ روان من خدا باد
وله	وله
<p>گر ترا سوئے من نظر باشد رزم من کان ہندہ اے کس نہ پرسد چون جنت یاد نیست بہر اطفالے آتش دوزخ دل و دین را بجاک اندازد روح را آن زمان شود راحت باغ و جنت گئے بخو نخر نر و وسیم و متاع را چه کند وصف رویت چسان کند تحریر</p>	<p>ول من در شک حد مر باشد نشناسد کسیک خبر باشد اگر ہر مود و صد ہنر باشد چشم عاشق ہمیشہ تر باشد حاصل از عشق من تر باشد چاہ یار گر سفر باشد ہر کہ نوزند بوابش باشد در ہر ہر کہ سیم بر باشد کہ چنین طاقت بشیر باشد</p>

عارف خود را با سبب عشق است
 طالبان دوزخ سوز آتش است
 کرمیند از دوزخ نجات یابند
 کرمیند از دوزخ نجات یابند
 کرمیند از دوزخ نجات یابند
 کرمیند از دوزخ نجات یابند
 کرمیند از دوزخ نجات یابند
 کرمیند از دوزخ نجات یابند
 کرمیند از دوزخ نجات یابند
 کرمیند از دوزخ نجات یابند

حافظ میرزا از وصف نرغ زیباش
 مداح نغمی هست خدا کے نرغ احمد
 حافظ میرزا از وصف نرغ زیباش
 مداح نغمی هست خدا کے نرغ احمد
 حافظ میرزا از وصف نرغ زیباش
 مداح نغمی هست خدا کے نرغ احمد

[illegible]

تو دادی حق تعالیٰ حج اکبر
 خداوند توانا حج اکبر
 اپنے فضل و کرم سے یا عفو
 اور دانی دکھا دے ہمکو ہمارے
 ہو گیا کاشائے لیل و نہار
 اپنے محبوب کا دیار و مزار
 تو محمد حبیب کا دیدار
 ہو محمد رسول کا دربار
 شاہ صاحب کو آفر ستار
 اور دیدار سید ابراہیم
 اہل دین یا اہل دین کا مقبل
 حج و عمرہ کر بن صفا و کبا
 دیدار روضہ شہ اسرار

مرا بخشیدی و رحمت نمودی
 تو عمر و روزیم کردی و دانی
 اسباب و طهارت و شمس ابرار
 خیر سے لے کے چل باد سے کو
 رعت و رخ کے فراق میں مشغل
 یا آتی دکھا نذیر کو تو
 یا آتی نذیر کو دکھا
 یا آتی نذیر کو روزی
 یا آتی نصیب مگر جلدی
 یا آتی نصیب بھی جہو نصیب
 یا آتی ہمارے سب حباب
 یا آتی احم محمد کے
 یا آتی سبھی کو ہوروزی

یا اسی سچوں کی سیچو خبر
اور نذیرِ حزن کو رکھ سیدار

[illegible]

۹۲ بسی پر نعمت کیسودو عین حافظ
 قمر کے دعو سے دل کو کمال نہشت
 جو محبت جاناں دلام برستی ہو
 کہیں با رنگ اس نشان آہ نشان
 بر سر نفس عزرا یل بھی تو رہن
 ۹۳ رخ صنم سے پریتیاں ہت تاب دلام
 سنا عرفق پر شمع و چراغ عین حافظ
 ۹۴ مری ہی ہو مرجان فرا عین حافظ
 تجھے تو مسجد و محراب نہیں کچھ کام
 نہ ہندین چراغانی نہ دین کوئی
 ۹۵ ہمیشہ پیشہ ہر اختیار کرے
 شہین پر کا مار کچھ طمطراق عین حافظ
 بات انکی نہایت ہو حافظ
 یاسمین کی بھی شاخ سنا کر
 ہجر و وصل صنم خدا کی قسم
 فند سے خوش صفات ہو حافظ
 میرے دلبر کا ہات ہو حافظ
 یہ مہمات و حیات ہو حافظ

۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱
 ۴۷۲
 ۴۷۳
 ۴۷۴
 ۴۷۵
 ۴۷۶
 ۴۷۷
 ۴۷۸
 ۴۷۹
 ۴۸۰
 ۴۸۱
 ۴۸۲
 ۴۸۳
 ۴۸۴
 ۴۸۵
 ۴۸۶
 ۴۸۷
 ۴۸۸
 ۴۸۹
 ۴۹۰
 ۴۹۱
 ۴۹۲
 ۴۹۳
 ۴۹۴
 ۴۹۵
 ۴۹۶
 ۴۹۷
 ۴۹۸
 ۴۹۹
 ۵۰۰
 ۵۰۱
 ۵۰۲
 ۵۰۳
 ۵۰۴
 ۵۰۵
 ۵۰۶
 ۵۰۷
 ۵۰۸
 ۵۰۹
 ۵۱۰
 ۵۱۱
 ۵۱۲
 ۵۱۳
 ۵۱۴
 ۵۱۵
 ۵۱۶
 ۵۱۷
 ۵۱۸
 ۵۱۹
 ۵۲۰
 ۵۲۱
 ۵۲۲
 ۵۲۳
 ۵۲۴
 ۵۲۵
 ۵۲۶
 ۵۲۷
 ۵۲۸
 ۵۲۹
 ۵۳۰
 ۵۳۱
 ۵۳۲
 ۵۳۳
 ۵۳۴
 ۵۳۵
 ۵۳۶
 ۵۳۷
 ۵۳۸
 ۵۳۹
 ۵۴۰
 ۵۴۱
 ۵۴۲
 ۵۴۳
 ۵۴۴
 ۵۴۵
 ۵۴۶
 ۵۴۷
 ۵۴۸
 ۵۴۹
 ۵۵۰
 ۵۵۱
 ۵۵۲
 ۵۵۳
 ۵۵۴
 ۵۵۵
 ۵۵۶
 ۵۵۷
 ۵۵۸
 ۵۵۹
 ۵۶۰
 ۵۶۱
 ۵۶۲
 ۵۶۳
 ۵۶۴
 ۵۶۵
 ۵۶۶
 ۵۶۷
 ۵۶۸
 ۵۶۹
 ۵۷۰
 ۵۷۱
 ۵۷۲
 ۵۷۳
 ۵۷۴
 ۵۷۵
 ۵۷۶
 ۵۷۷
 ۵۷۸
 ۵۷۹
 ۵۸۰
 ۵۸۱
 ۵۸۲
 ۵۸۳
 ۵۸۴
 ۵۸۵
 ۵۸۶
 ۵۸۷
 ۵۸۸
 ۵۸۹
 ۵۹۰
 ۵۹۱
 ۵۹۲
 ۵۹۳
 ۵۹۴
 ۵۹۵
 ۵۹۶
 ۵۹۷
 ۵۹۸
 ۵۹۹
 ۶۰۰
 ۶۰۱
 ۶۰۲
 ۶۰۳
 ۶۰۴
 ۶۰۵
 ۶۰۶
 ۶۰۷
 ۶۰۸
 ۶۰۹
 ۶۱۰
 ۶۱۱
 ۶۱۲
 ۶۱۳
 ۶۱۴
 ۶۱۵
 ۶۱۶
 ۶۱۷
 ۶۱۸
 ۶۱۹
 ۶۲۰
 ۶۲۱
 ۶۲۲
 ۶۲۳
 ۶۲۴
 ۶۲۵
 ۶۲۶
 ۶۲۷
 ۶۲۸
 ۶۲۹
 ۶۳۰
 ۶۳۱
 ۶۳۲
 ۶۳۳
 ۶۳۴
 ۶۳۵
 ۶۳۶
 ۶۳۷
 ۶۳۸
 ۶۳۹
 ۶۴۰
 ۶۴۱
 ۶۴۲
 ۶۴۳
 ۶۴۴
 ۶۴۵
 ۶۴۶
 ۶۴۷
 ۶۴۸
 ۶۴۹
 ۶۵۰
 ۶۵۱
 ۶۵۲
 ۶۵۳
 ۶۵۴
 ۶۵۵
 ۶۵۶
 ۶۵۷
 ۶۵۸
 ۶۵۹
 ۶۶۰
 ۶۶۱
 ۶۶۲
 ۶۶۳
 ۶۶۴
 ۶۶۵
 ۶۶۶
 ۶۶۷
 ۶۶۸
 ۶۶۹
 ۶۷۰
 ۶۷۱
 ۶۷۲
 ۶۷۳
 ۶۷۴
 ۶۷۵
 ۶۷۶
 ۶۷۷
 ۶۷۸
 ۶۷۹
 ۶۸۰
 ۶۸۱
 ۶۸۲
 ۶۸۳
 ۶۸۴
 ۶۸۵
 ۶۸۶
 ۶۸۷
 ۶۸۸
 ۶۸۹
 ۶۹۰
 ۶۹۱
 ۶۹۲
 ۶۹۳
 ۶۹۴
 ۶۹۵
 ۶۹۶
 ۶۹۷
 ۶۹۸
 ۶۹۹
 ۷۰۰
 ۷۰۱
 ۷۰۲
 ۷۰۳
 ۷۰۴
 ۷۰۵
 ۷۰۶
 ۷۰۷
 ۷۰۸
 ۷۰۹
 ۷۱۰
 ۷۱۱
 ۷۱۲
 ۷۱۳
 ۷۱۴
 ۷۱۵
 ۷۱۶
 ۷۱۷
 ۷۱۸
 ۷۱۹
 ۷۲۰
 ۷۲۱
 ۷۲۲
 ۷۲۳
 ۷۲۴
 ۷۲۵
 ۷۲۶
 ۷۲۷
 ۷۲۸
 ۷۲۹
 ۷۳۰
 ۷۳۱
 ۷۳۲
 ۷۳۳
 ۷۳۴
 ۷۳۵
 ۷۳۶
 ۷۳۷
 ۷۳۸
 ۷۳۹
 ۷۴۰
 ۷۴۱
 ۷۴۲
 ۷۴۳
 ۷۴۴
 ۷۴۵
 ۷۴۶
 ۷۴۷
 ۷۴۸
 ۷۴۹
 ۷۵۰
 ۷۵۱
 ۷۵۲
 ۷۵۳
 ۷۵۴
 ۷۵۵
 ۷۵۶
 ۷۵۷
 ۷۵۸
 ۷۵۹
 ۷۶۰
 ۷۶۱
 ۷۶۲
 ۷۶۳
 ۷۶۴
 ۷۶۵
 ۷۶۶
 ۷۶۷
 ۷۶۸
 ۷۶۹
 ۷۷۰
 ۷۷۱
 ۷۷۲
 ۷۷۳
 ۷۷۴
 ۷۷۵
 ۷۷۶
 ۷۷۷
 ۷۷۸
 ۷۷۹
 ۷۸۰
 ۷۸۱
 ۷۸۲
 ۷۸۳
 ۷۸۴
 ۷۸۵
 ۷۸۶
 ۷۸۷
 ۷۸۸
 ۷۸۹
 ۷۹۰
 ۷۹۱
 ۷۹۲
 ۷۹۳
 ۷۹۴
 ۷۹۵
 ۷۹۶
 ۷۹۷
 ۷۹۸
 ۷۹۹
 ۸۰۰
 ۸۰۱
 ۸۰۲
 ۸۰۳
 ۸۰۴
 ۸۰۵
 ۸۰۶
 ۸۰۷
 ۸۰۸
 ۸۰۹
 ۸۱۰
 ۸۱۱
 ۸۱۲
 ۸۱۳
 ۸۱۴
 ۸۱۵
 ۸۱۶
 ۸۱۷
 ۸۱۸
 ۸۱۹
 ۸۲۰
 ۸۲۱
 ۸۲۲
 ۸۲۳
 ۸۲۴
 ۸۲۵
 ۸۲۶
 ۸۲۷
 ۸۲۸
 ۸۲۹
 ۸۳۰
 ۸۳۱
 ۸۳۲
 ۸۳۳
 ۸۳۴
 ۸۳۵
 ۸۳۶
 ۸۳۷
 ۸۳۸
 ۸۳۹
 ۸۴۰
 ۸۴۱
 ۸۴۲
 ۸۴۳
 ۸۴۴
 ۸۴۵
 ۸۴۶
 ۸۴۷
 ۸۴۸
 ۸۴۹
 ۸۵۰
 ۸۵۱
 ۸۵۲
 ۸۵۳
 ۸۵۴
 ۸۵۵
 ۸۵۶
 ۸۵۷
 ۸۵۸
 ۸۵۹
 ۸۶۰
 ۸۶۱
 ۸۶۲
 ۸۶۳
 ۸۶۴
 ۸۶۵
 ۸۶۶
 ۸۶۷
 ۸۶۸
 ۸۶۹
 ۸۷۰
 ۸۷۱
 ۸۷۲
 ۸۷۳
 ۸۷۴
 ۸۷۵
 ۸۷۶
 ۸۷۷
 ۸۷۸
 ۸۷۹
 ۸۸۰
 ۸۸۱
 ۸۸۲
 ۸۸۳
 ۸۸۴
 ۸۸۵
 ۸۸۶
 ۸۸۷
 ۸۸۸
 ۸۸۹
 ۸۹۰
 ۸۹۱
 ۸۹۲
 ۸۹۳
 ۸۹۴
 ۸۹۵
 ۸۹۶
 ۸۹۷
 ۸۹۸
 ۸۹۹
 ۹۰۰
 ۹۰۱
 ۹۰۲
 ۹۰۳
 ۹۰۴
 ۹۰۵
 ۹۰۶
 ۹۰۷
 ۹۰۸
 ۹۰۹
 ۹۱۰
 ۹۱۱
 ۹۱۲
 ۹۱۳
 ۹۱۴
 ۹۱۵
 ۹۱۶
 ۹۱۷
 ۹۱۸
 ۹۱۹
 ۹۲۰
 ۹۲۱
 ۹۲۲
 ۹۲۳
 ۹۲۴
 ۹۲۵
 ۹۲۶
 ۹۲۷
 ۹۲۸
 ۹۲۹
 ۹۳۰
 ۹۳۱
 ۹۳۲
 ۹۳۳
 ۹۳۴
 ۹۳۵
 ۹۳۶
 ۹۳۷
 ۹۳۸
 ۹۳۹
 ۹۴۰
 ۹۴۱
 ۹۴۲
 ۹۴۳
 ۹۴۴
 ۹۴۵
 ۹۴۶
 ۹۴۷
 ۹۴۸
 ۹۴۹
 ۹۵۰
 ۹۵۱
 ۹۵۲
 ۹۵۳
 ۹۵۴
 ۹۵۵
 ۹۵۶
 ۹۵۷
 ۹۵۸
 ۹۵۹
 ۹۶۰
 ۹۶۱
 ۹۶۲
 ۹۶۳
 ۹۶۴
 ۹۶۵
 ۹۶۶
 ۹۶۷
 ۹۶۸
 ۹۶۹
 ۹۷۰
 ۹۷۱
 ۹۷۲
 ۹۷۳
 ۹۷۴
 ۹۷۵
 ۹۷۶
 ۹۷۷
 ۹۷۸
 ۹۷۹
 ۹۸۰
 ۹۸۱
 ۹۸۲
 ۹۸۳
 ۹۸۴
 ۹۸۵
 ۹۸۶
 ۹۸۷
 ۹۸۸
 ۹۸۹
 ۹۹۰
 ۹۹۱
 ۹۹۲
 ۹۹۳
 ۹۹۴
 ۹۹۵
 ۹۹۶
 ۹۹۷
 ۹۹۸
 ۹۹۹
 ۱۰۰۰

۲۶
 در زمان بهار عرب
 سحر آب شد بلا رسول
 قویب حسین و عصیان کی رسول
 دیوانه و ندیم یار رسول
 انیس و ندیم یار رسول
 بیان اور دو بان و نم یار رسول
 با عطف او رسول و سرمد یار رسول
 گو در کجا سنگ و سرمد یار رسول
 دولت کش و سکون یار رسول
 ریافت یار و قلم یار رسول
 که عاجز بین لوح و قلم یار رسول

ملوک ان ملک عجم یا رسول
 نہدین چاہیے جام تجر یا رسول
 گیا عشق ہر دل پہ عجم یا رسول
 مارینہ کا دشت و اجم یا رسول
 سلاطین ملک عجم یا رسول
 مرادل بہت سچ و خم یا رسول
 تھیں یاد کر دہم یا رسول
 مرا بجز وجود و عام یا رسول
 وہ کرتے ہیں ظلم و ستم یا رسول
 چھپاتے ہیں خلفا غم یا رسول
 قرآن میں لکھا تا قسم یا رسول
 ترے غم میں ہوں چشم غم یا رسول
 کہ ہر بخت میرا ڈرم یا رسول
 بزمیر قدم اور علم یا رسول
 زقاب کفر کیخیم یا رسول

۱۲۰۵ هجری قمری

[illegible][illegible][illegible]

محمد پر پیچ اب رادو و حلام
 اسی تو اس ترم سے حلام
 اسی غایت سے حلام
 اس نذر پر پیچ اب رادو و حلام
 اور سب پر پیچ اب رادو و حلام

اے میرے دوست! میں نے تجھے دیکھا ہے کہ تیرے دل میں
 ایک نور ہے جس کی روشنی سے تمام ظلمتیں مٹ جاتی ہیں
 اے میرے دوست! میں نے تجھے دیکھا ہے کہ تیرے دل میں
 ایک نور ہے جس کی روشنی سے تمام ظلمتیں مٹ جاتی ہیں

بصیرت شکوہ دیدن را اختیار شد ز سن پاک و مطہر کہ اشکبار شد گمہ پیر بند و لی هست جان شد بچشم دیم واز دیدہ اشکبار شد بقبر پاک کہ من نحوان بہار شد بدیدہ دیدم و عاشق مطلق یا شد پیدا کر شیکہ ربط کسی گلبدن ہم جب سے کہ ورنہ کے اصلی وطن سے ہم	بصورت و جمال بہیرت حسن بسنگ جنگ حریہ ام شکبار شہر و روضہ عثمان ہر دو سے مستم بنجاک مالک نافع و نافع دیگر وقیل و جعفر طیار و روضہ ہائے جالیم سعدیہ کان ایہ بھی کریم پیر و روضہ قرہ کہ سید الشہدائت ہرگز بخائینے کبھی خالی چمن سے ہم سکین دین و روضہ میں یکس چمن
--	--

ملتی نہیں شہادت کبریٰ تیرے کو فریاد جا کر شیکہ حسین و حشمت سے ہم	حق کے طالب ہیں حق پسند ہیں نکرین مثل زلال کیون فریاد جس کا عیسے سے بھی ہو و علاج و خل ہم کو نہیں کسی شرمین
---	---

اے میرے دوست! میں نے تجھے دیکھا ہے کہ تیرے دل میں
 ایک نور ہے جس کی روشنی سے تمام ظلمتیں مٹ جاتی ہیں
 اے میرے دوست! میں نے تجھے دیکھا ہے کہ تیرے دل میں
 ایک نور ہے جس کی روشنی سے تمام ظلمتیں مٹ جاتی ہیں

اے میرے دوست! میں نے تجھے دیکھا ہے کہ تیرے دل میں
 ایک نور ہے جس کی روشنی سے تمام ظلمتیں مٹ جاتی ہیں
 اے میرے دوست! میں نے تجھے دیکھا ہے کہ تیرے دل میں
 ایک نور ہے جس کی روشنی سے تمام ظلمتیں مٹ جاتی ہیں

سیدنا محمد بن عبد اللہ صلی اللہ علیہ وسلم
 رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم
 خاتم النبیین صلی اللہ علیہ وسلم
 سید المرسلین صلی اللہ علیہ وسلم
 نوری النبیین صلی اللہ علیہ وسلم
 سراج الدنیا والآخرہ صلی اللہ علیہ وسلم
 سید عالمین صلی اللہ علیہ وسلم
 سید المرسلین صلی اللہ علیہ وسلم
 سیدنا محمد بن عبد اللہ صلی اللہ علیہ وسلم
 رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم
 خاتم النبیین صلی اللہ علیہ وسلم
 سید المرسلین صلی اللہ علیہ وسلم
 نوری النبیین صلی اللہ علیہ وسلم
 سراج الدنیا والآخرہ صلی اللہ علیہ وسلم
 سید عالمین صلی اللہ علیہ وسلم
 سید المرسلین صلی اللہ علیہ وسلم

محمد پیچو و رود و سلام	علیہ الصلوٰۃ علیہ السلام
محمد ہر سالار بیت الحرم	علیہ الصلوٰۃ علیہ السلام
محمد ہر جامی ماضی و شام	علیہ الصلوٰۃ علیہ السلام
محمد کی الفت کا بیتا ہوں	علیہ الصلوٰۃ علیہ السلام
محمد شفاعت کن خاص عام	علیہ الصلوٰۃ علیہ السلام
محمد کا ہر کیا ہی پیارا حکلام	علیہ الصلوٰۃ علیہ السلام
محمد حبیب اکہ الانام	علیہ الصلوٰۃ علیہ السلام
محمد نصیر و شفیع الانام	علیہ الصلوٰۃ علیہ السلام

محمد نذر میر و شبیر تمام	علیہ الصلوٰۃ علیہ السلام
سارے عالم میں جلوہ گر ہو تم	تحم یا تحمیس یا قمر ہو تم
تم سے پوچھوں ہوں کہ دین نہاں	عل و یا قوت یا گھر ہو تم
ایک سو و نچ سے لات دن ہر سال	ہو شب قدر یا سحر ہو تم
مجھ کو بھی اتقدد بصیرت ہو	کہ صنم نور ہر نظر ہو تم
ہول و جان کو قرار ہو تم سے	فرحت روح اور جگر ہو تم

سیدنا محمد بن عبد اللہ صلی اللہ علیہ وسلم
 رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم
 خاتم النبیین صلی اللہ علیہ وسلم
 سید المرسلین صلی اللہ علیہ وسلم
 نوری النبیین صلی اللہ علیہ وسلم
 سراج الدنیا والآخرہ صلی اللہ علیہ وسلم
 سید عالمین صلی اللہ علیہ وسلم
 سید المرسلین صلی اللہ علیہ وسلم
 سیدنا محمد بن عبد اللہ صلی اللہ علیہ وسلم
 رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم
 خاتم النبیین صلی اللہ علیہ وسلم
 سید المرسلین صلی اللہ علیہ وسلم
 نوری النبیین صلی اللہ علیہ وسلم
 سراج الدنیا والآخرہ صلی اللہ علیہ وسلم
 سید عالمین صلی اللہ علیہ وسلم
 سید المرسلین صلی اللہ علیہ وسلم

سیدنا محمد بن عبد اللہ صلی اللہ علیہ وسلم
 رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم
 خاتم النبیین صلی اللہ علیہ وسلم
 سید المرسلین صلی اللہ علیہ وسلم
 نوری النبیین صلی اللہ علیہ وسلم
 سراج الدنیا والآخرہ صلی اللہ علیہ وسلم
 سید عالمین صلی اللہ علیہ وسلم
 سید المرسلین صلی اللہ علیہ وسلم
 سیدنا محمد بن عبد اللہ صلی اللہ علیہ وسلم
 رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم
 خاتم النبیین صلی اللہ علیہ وسلم
 سید المرسلین صلی اللہ علیہ وسلم
 نوری النبیین صلی اللہ علیہ وسلم
 سراج الدنیا والآخرہ صلی اللہ علیہ وسلم
 سید عالمین صلی اللہ علیہ وسلم
 سید المرسلین صلی اللہ علیہ وسلم

[illegible]

زلف پیان کو جسے دیکھا ہو
 آنکھیں تیرا گنیں جدا سے
 تو وہ گل ہو کہ بے تیرے نہیں
 کیوں نہ آنکھوں میں روشنی ہو کہ ہم
 سر و شمشاد یاد قامت میں

خواب میں مار مار دیکھتے ہیں
 وصل کا انتظار دیکھتے ہیں
 گرچہ لاکھوں ہزار دیکھتے ہیں
 راحت چار بار دیکھتے ہیں
 ہم لب جو تیار دیکھتے ہیں

اس کا غم ہر مجھ کہ ہم حافظ
ہر گھڑی اشکبار دیکھتے ہیں

<p>ملک حور و پری نعمان پلہ احسان رسول حق کا انس جان پلہ احسان کیا رحمت سے غمی طوفان پلہ احسان بہت ہر امت بیجان پلہ احسان بڑا جی حافظ قرآن پلہ احسان محمد کا جو پلہ احسان پلہ احسان ہر احمد کا ہر اک انسان پلہ احسان</p>	<p>تخت ازل و ضریعہ روان پلہ احسان عرش سے فرشتے کا رض و سما پلہ احسان تھمیں تے تو بچا کی کشتی نوح شمع المذنبین ہر ذرات اطہر دکھائیں ہے آنکھیں مصطفیٰ کی بچا دوزخ سے دکھلائیے جنت نبی ہوں یا ولی عرش و ظہر ہوں لطیف حسن مثال کیجھے</p>
---	---

[illegible]

[illegible]

و بان رحمت عالمین بر کرم	خدا کا سر اسر کرم ہر مدینہ
عجب غیرت بانع فردوس ہر	بلا شبہ رشکارم ہر مدینہ
ملکین اسکا محبوب اللہ ہر	مکان شفیع امم ہر مدینہ

مجھے یاد ہو کہ حفظ ہوا عزت پر

پیش نظر م پدم کو مدینہ

<p> میرادل ہر قربان مکہ مدینہ آئی باطن و راحت مجھے سرا ناز و حور و جنان بھول جائے فرشتے ہزاروں ہیں مفتون بطحا </p>	<p> قدار و حیران مکہ مدینہ دکھا پھر بیابان مکہ مدینہ اگر دیکھ لے آن مکہ مدینہ بشر بن گدایان مکہ مدینہ </p>
---	---

شہان جہاں سے ہر فضل بدام

ندیرا علان گہ میری

جہان بین علم ہی ہمارا مدینہ	بہت محترم ہر زیارہ مدینہ
عجب محترم ہر ہمارا مدینہ	بہت ذوالکرم ہر ہمارا مدینہ
مذہب حزمین مانع شیر عجب ہر	خدا کا کرم ہر شکار مدینہ
ہر بہتر جہان سے ہمارا مدینہ	ہر برتر جہان سے غبار مدینہ

دیوان بہارِ عرب

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين
الذين هم
البرهان
والهدى
والنور
والقادر
والعظيم
والجبار
والملكوت
والجبروت
والقوت
والقادر
والعظيم
والجبار
والملكوت
والجبروت
والقوت

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

[illegible]

خوشتر بر کیا
 بهتر از اردن جان سے
 است بی کسی چو سچی قربان فاطمہ
 سارے جهان پر مقبول
 بیٹی رسول کی عروہ
 اکمل کا خلائے و ایمان فاطمہ
 پیشکش شدہ امت احمدی کی
 حلقہ کرد و جهان پر احسان فاطمہ
 ۳۹
 عزیزان
 ان کے لئے

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

کہتا ہوں پڑا ہندو یعنی نرگت ہی ہا
روئے نہیں بشر حوہ کے کج کہتا ہوں کہ

۱۵۳	اکبر ارجے اور تھی و کھلائے مدنیہ ہم آرزو حافظی السی اللہ سے ہر دم
-----	--

محمد شفیع آتم آمده	محمد مزمل الم آمده
محمد شمس دو جهان است و بیس	مطیعش عرب هم عجم آمده
محمد حبیب خداے کریم	بعالم بخود و کرم آمده
محمد خداوند جاه و جلال	که اعلیٰ ز عالی هم آمده
محمد رحیم است للعالمین	هم او دافع رنج و غم آمده
محمد نذیر و بشیر و نصیر	بالمطع کثیر و اتم آمده

محمد که حافظ ثنائی خوان او	
بحرود و نور و رحم آمده	۱۵۴

صلوات الله وسلامه	عليه وعلى آله واصحابه
رحمة الله وبركاته	عليه وعلى آله واصحابه
وفائده	عليه وعلى آله واصحابه

[illegible]

[illegible]

ہرگز نہ ملے گا یہ عالم کہ
 عاشق بیچارہ ہوں مجھ پر ضرور
 وہ صنم ہم سے کنارہ کش ہو آج
 کیونکہ نہ عالم سے کنارہ چاہیے
 ہرگز نہ ملے گا یہ عالم کہ
 عاشق بیچارہ ہوں مجھ پر ضرور
 وہ صنم ہم سے کنارہ کش ہو آج
 کیونکہ نہ عالم سے کنارہ چاہیے

ہرگز نہ ملے گا یہ عالم کہ
 عاشق بیچارہ ہوں مجھ پر ضرور
 وہ صنم ہم سے کنارہ کش ہو آج
 کیونکہ نہ عالم سے کنارہ چاہیے

تشکر عم دل پہ آپ ہو بچا نذر میرے
 شیر نر دان کو پیکار چاہیے

فراق یار میں بھی ہر حال میں رہے
 ہوئی ہر جہاں بے یسٹ گوار مجھے
 نہیں ہر بن نہ سے ہرگز مت قرار مجھے
 مرنے عشق ہوں کیا ہو شفا بھلا ہر
 میں کہ گھٹو نکالنا الحق یقین کیا صبح
 محمد عربی سے ہی دعا ہر مدام
 نذر اندون نفرت ہر شہر و بستی سے
 ہوا ہر یاد مدینہ کا کو ہزار مجھے

نذر اندون نفرت ہر شہر و بستی سے
 ہوا ہر یاد مدینہ کا کو ہزار مجھے

رخ اپنا اتوار سے دل پر دکھائیے
 پوشیدہ اپنے عارض و خالی کیجیے
 مشتاق کو وہ چہرہ انور دکھائیے
 شمس و قمر دکھائیے شہر دکھائیے

مشتاق کو وہ چہرہ انور دکھائیے
 شمس و قمر دکھائیے شہر دکھائیے

ہرگز نہ ملے گا یہ عالم کہ
 عاشق بیچارہ ہوں مجھ پر ضرور
 وہ صنم ہم سے کنارہ کش ہو آج
 کیونکہ نہ عالم سے کنارہ چاہیے
 ہرگز نہ ملے گا یہ عالم کہ
 عاشق بیچارہ ہوں مجھ پر ضرور
 وہ صنم ہم سے کنارہ کش ہو آج
 کیونکہ نہ عالم سے کنارہ چاہیے
 ہرگز نہ ملے گا یہ عالم کہ
 عاشق بیچارہ ہوں مجھ پر ضرور
 وہ صنم ہم سے کنارہ کش ہو آج
 کیونکہ نہ عالم سے کنارہ چاہیے

دیکھی ہو مجھ نے جبے بہارِ صغیر کشتہ ہوں چشمِ یار کا اسوا سگری خوشنودی خدا جسے درکار ہو اسے	سیر ارم نہ گلشنِ گلزار چاہیے ترتیب پہ شمعِ نرگس بہار چاہیے عشق جناب محمد مختار چاہیے
--	--

دنیا سے کام ہو نہ غرض دین سے خدیر دو فلز جہان میں یار کا دیدار چاہیے

کیون درد و ہوس واسطے اعضا شکنی ہو ہاں وصلِ صغیر راحتِ روح بدنی ہو چہ شوق کیلک جو بہت ملیں بہا یا انکار کو مشوق کے خونِ من میں قرار مسکن جو مدینہ ملا اور کعبہ میں ہو مگر ہو جسے ترانہ نامِ ربانہ پرمی جاری میں بندہ آزاد تو خاص ہوں یا عام چہ حزنِ سراسر آنکھیں دہنِ پاک کل جس نے پیدا ہو کہیں بان ہر سچ مگر کان مبارک میں یا نور کے نازک	کیون جانِ تن دار پربان بنی ہو اور ہر جزا ہر ہر سیر کی کنی ہو جلوہ کوئی و در پیشِ نظر آمدنی ہو اسوا سطل لب پر مرے رہا رفتی ہو مدت سے یہی بات مژد ملیں ٹھنی ہو دل نور سے معمور ہو اور سینہ سخی ہو مالکِ پر تو ہی بغیرت سر و جہنی ہو یا سعدانِ نماز خداوند غنی ہو جاننا زراں جو ان سے غنچہ دہنی ہو انجھری سنان یا کسی نیر کی لانی ہو
--	--

وہ قاضی حاجات کس انداز میں
محتاج ہر سب خلق کو دینا
کیونکہ ہر سب کی حاجتیں
میں ہوں نہ ہوں نہ ہوں
بجائے نہیں نہ ہوں نہ ہوں
خوشنودی خدا جسے درکار ہو اسے
نور کا دیدار چاہیے
دنیا سے کام ہو نہ غرض دین سے خدیر
دو فلز جہان میں یار کا دیدار چاہیے
کیون درد و ہوس واسطے اعضا شکنی ہو
ہاں وصلِ صغیر راحتِ روح بدنی ہو
چہ شوق کیلک جو بہت ملیں بہا یا
انکار کو مشوق کے خونِ من میں قرار
مسکن جو مدینہ ملا اور کعبہ میں ہو مگر
ہو جسے ترانہ نامِ ربانہ پرمی جاری
میں بندہ آزاد تو خاص ہوں یا عام
چہ حزنِ سراسر آنکھیں دہنِ پاک
کل جس نے پیدا ہو کہیں بان ہر سچ
مگر کان مبارک میں یا نور کے نازک

نور کا دیدار چاہیے
دنیا سے کام ہو نہ غرض دین سے خدیر
دو فلز جہان میں یار کا دیدار چاہیے
کیون درد و ہوس واسطے اعضا شکنی ہو
ہاں وصلِ صغیر راحتِ روح بدنی ہو
چہ شوق کیلک جو بہت ملیں بہا یا
انکار کو مشوق کے خونِ من میں قرار
مسکن جو مدینہ ملا اور کعبہ میں ہو مگر
ہو جسے ترانہ نامِ ربانہ پرمی جاری
میں بندہ آزاد تو خاص ہوں یا عام
چہ حزنِ سراسر آنکھیں دہنِ پاک
کل جس نے پیدا ہو کہیں بان ہر سچ
مگر کان مبارک میں یا نور کے نازک

کوئی ایسا نہیں ہے جو خدا سے بڑا ہو
 کوئی ایسا نہیں ہے جو خدا سے بڑا ہو
 کوئی ایسا نہیں ہے جو خدا سے بڑا ہو
 کوئی ایسا نہیں ہے جو خدا سے بڑا ہو

کیا کچھ فرما دیتا ہوں کہ جو خدا سے بڑا ہو	نہایت میں عالم شہ و جہان میں ہر
حسرت جو کچھ ہمارے دل میں بتلا دیتا ہوں	اللہ کے سوا نہیں ہے ہر سو میں ہر
کاسہ بھی کیا کرے نہ سہیہ و امین ہر	دیدار حسن یار کا طالع ہے ہر
اس سے ملائے جو خرقہ سفید امین ہر	حافظ اندر ہے ہر مہی میدرب آہ

کیونکر نہ ہو قبول بہار عرب ہر	دیوان مرا یہ مدح حبیب خدا میں ہر
-------------------------------	----------------------------------

سخن رحمت تو اس کوئی کیا جانتا ہر	جو تر یا از جفا ہر وہ وفا جانتا ہر
عالم دل کی حقیقت کو نہ جانتا ہر	کہنا حالات کا اپنے نہ کسی ہر
وال اشکالات کو جسے نہ شفا جانتا ہر	سیکھو تو ایسے فلاطون قانون علاج
جو کوئی درد نجات کا فرما جانتا ہر	عشق کے رنج کو جانے ہر روز آہ

نہیب عقل جدا شرب عشاق ہر	درد کو حافظ دیوانہ دوا جانتا ہر
--------------------------	---------------------------------

خدا کا کوئی بھی ہر نہیں ہر	خدا سے کوئی تو بہتہ نہیں ہر
حساب تیغ اور چہر نہیں ہر	خیال ابرو و فرکان ہر ہر دم
کوئی ایسا تو بیغیر نہیں ہر	محمد افضل عالم ہر لاریب

دیوان ہمارے خوب
 ہر شے خدا سے بڑا ہو
 ہر شے خدا سے بڑا ہو
 ہر شے خدا سے بڑا ہو
 ہر شے خدا سے بڑا ہو

ہر شے خدا سے بڑا ہو
 ہر شے خدا سے بڑا ہو
 ہر شے خدا سے بڑا ہو
 ہر شے خدا سے بڑا ہو

و صیقلی و بزرگ و شریف
و با صفت و بیست و شش
و طبع و تاسخ از صفت

و صیقلی و بزرگ و شریف
و با صفت و بیست و شش
و طبع و تاسخ از صفت

و صیقلی و بزرگ و شریف
و با صفت و بیست و شش
و طبع و تاسخ از صفت

عاشق الیہ بنو ناچا می
یہ بہا چشب چراغ ایمان کا
واسطے تسخیر کے کافی ہر عجز
لکھو کے وصف گوہر و ان بان یا
یاد مونس اگر کے بحر غم کے پیچ
کام آئیں گے عمل جو نیک ہر
کیا ہنسی کے کام چینی عین
نور شمس لکھو بانی رکاز
کلیر طیب کو چھوڑو کے دلا

حب جب کو دل میں بونا چاہیے
مفت میں لکھو ناچا ہے
کام جادو سے نہ تو ناچا ہے
اور قلم موتی پر نہ ناچا ہے
نفس شیطانی کو نہ ناچا ہے
بار طاعت سر پہ نہ ناچا ہے
ایسے اہل الہی نہ ناچا ہے
خاک کا ہم کو چھو ناچا ہے
انفر کی بول سے نہ ناچا ہے

کہ ہر ن عالم ہر دنیا امر قدیر
ایان مسافر کو دسو ناچا ہے

در خاتمہ تصنیف دیوان بہار عرب از حضرت مصنف
الحمد للہ کہ این دیوان شمس بہ بہار عرب از فضل رب
نوریت پر طرب رو بہ تمام و اختتام آورد در شمس ۱۲۴۰ ہجری
دو صد و نو و از تصنیف آن فارغ گشتہ بہ تسطیر شرح

و صیقلی و بزرگ و شریف
و با صفت و بیست و شش
و طبع و تاسخ از صفت

و صیقلی و بزرگ و شریف
و با صفت و بیست و شش
و طبع و تاسخ از صفت

اشتهار

بازگ خیالان قیس بن مقال شاعران بیعیل و بے مثال شائقین شعر و سخن طالبین کلام و دانش نو و کس کی خدمت میں اتنا سبک و مطیع نشی نو لکھنؤ رہے اور فنانا سخن کی ترویج و تبلیغ کے واسطے بہت بڑا ذخیرہ انواع و اقسام کتب کا جمع کیا جو اور بنظر و شرمنا از ادبی نرج کا مستقر خیال رکھا گیا ہے کہ اس امر خاص میں یہ مطیع حرب لکھنؤ گویا ہر سال جدید و دین کلیات نظم کا ایک ذخیرہ عظیم موجود ہے لیکن اس میں سے بقدر گنجائش چند نام مشہور و دواویں کے جو شعرا سے نامی و گرامی کی تعنیفات سے ہیں ذیل میں درج کیے جاسکے ہیں

صیفہ اردو

صیفہ فارسی

کلیات شمس تبریز - عارفانہ کلام شمس ابن اسرار پاکیزہ
 و دیوان شمس تبریز - متوسط قلم - عارفانہ کلام -
 کلیات مرزا جلال اسیر - کاغذ سفید چکنا -
 کلیات عراقی - از ملا عراقی کاغذ سفید چکنا -
 کلیات خاقانی - از حکیم افضل الدین خاقانی -
 دیوان حافظ - بخشی جلی قلم تحریر بخشی شمس الدین
 و دیوان حافظ - متوسط قلم تحریر بخشی جلال اسیر
 شرح دیوان حافظ - تکیہ منہ لطحات معتوبہ
 دیوان قطب الدین - بختیار کاکی -
 کلیات انورنی - از حکیم اوحد الدین -
 کلیات مرزا بیل - از مرزا بیل نقاد -
 کلیات سعدی - انواع کلام مقبول عام -
 کلیات عرفی شہر ارمی - جامع قصائد و غیرہ
 دیوان عرفی شیرازی - از استاد معروف -
 کلیات جامی - از علامہ معروف -
 کلیات - نظم غالب دہلوی از استاد مشہور -
 کلیات صاحب - از مرزا محمد علی معروف -
 کلیات غلامیاریانی - از ملک الشعری غلامیاریانی

کلیات ظفر - از حضرت ظفر بادشاہ دہلی -
 کلیات موسی - از استاد سخن موسی خان -
 کلیات ناسخ - از شیخ امام بخش لکھنوی -
 کلیات آتش - از خواجہ حیدر علی لکھنوی -
 کلیات میر تقی - استاد مسلم الثبوت -
 کلیات سودا - استاد معروف و مشہور -
 کلیات انشاء اللہ خان - شاعر نامی -
 دیوان ذوقی - استاد دہلوی معروف -
 دیوان رند - از نواب سید محمد خان رند -
 دیوان غالب - استاد معروف دہلوی -
 دیوان قلق - از آفتاب الدولہ خواجہ صاحب -
 دیوان خواجہ میر درد - از عارف ولی دہلوی -
 حضرت داع مرخوم - کاغذ ادغ اور سب دیوان
 دیوان امیر نظامتاد امیر سے مرآۃ الغیب -
 دیوان لغت سروری - از مفتی غلام - و علامہ
 دیوان جبار - از مرزا حسین صاحب -
 دیوان واسطی - از سید فضل رسول -
 دیوان لغت - از مولوی احمد علی -
 دیوان شہیدی - از مولوی کرامت علی خان -